

Diplomová práce
OCHRANA OSOBNOSTI V POJETÍ ÚS ČR A ESLP
Rudolf Hásek

Posudek oponenta práce

Pan Rudolf Hásek předložil diplomovou práci na téma „*Ochrana osobnosti v pojetí ÚS ČR a ESLP*“, která je v rozsahu 106 stran textu a je rozdělena do šestikapitol kapitol, které jsou doplněné o úvod a závěr a cizojazyčné resumé. Cílem práce je dle autora přehledné resumé problematiky a definice ochrany osobnosti.

První kapitola se obšírně zabývá ochranou osobnosti v historickém pohledu, kdy se autor snaží o popis vývoje institutu ochrany osobnosti v různých obdobích lidské existence, když začíná již starověkým obdobím. Autor sice přechází nejstarší období v určitém zkratkovitém pojetí, když v zásadě konstatuje neexistenci ochrany osobnosti nad rámec krevní msty a zcela nesprávně interpretuje nestarší pravidla, zejména pak Chamurabiho zákoníku, nicméně se nejedná o klíčovou část práce a určitá zkratkovitost je zřejmě na místě. Ve velmi obdobném duchu je pak popsán středověký vývoj, ale i zde platí to co již bylo řečeno o starověku.

Ostatně další část této kapitoly budí trochu otázku, k čemu vlastně slouží, když se jedná o popis historických událostí, u kterých autor nijak nesdělují nic k otázce vývoje ochrany osobnosti, a to ani v Anglii, ani Francii ani v USA, kde však ve všech těchto zemích existovali již v době revolucí prostředky pro ochranu osobnosti minimálně určitých osob. Není zde zmíněn koncept libel action z Anglie, následně rozvinutý v USA, ani se zde nezmiňují 2–10 dodatek ústavy USA, které obsahují listinu práv USA apod.

Vývoj na území našeho státu je pojat již velmi zkratkovitě, když se autor krátce zastaví i středověkých způsobů ochrany cti a následně přeskočí do období ČSR, bez jakékoliv návaznosti na rakousko-uherské období, ve které se zejména formovala otázka ochrany osobnosti v rámci tehdy platného ABGB. Celkově tedy vzniká otázka o nutnosti existence této kapitoly v rámci celé práce.

Druhou kapitolou je pak vymezení pojmů, která se snaží o poskytnutí definice některých pojmů, jako je osobnost, osobnostní práva, ochrana osobnosti atd. Kapitola je z větší části kompilátem přímých citací z rozhodnutí různých soudů a prací jiných autorů, pouze v některých částech se objevuje autorův vlastní souhrnný komentář. Kapitola je pojata jako popisná a slovníková, kdy jsou po sobě definovány jednotlivé termíny.

V následující kapitole se autor věnuje pramenům osobnostního práva, kdy se jedná o výčet platných mezinárodních smluv, mezinárodních organizací, kde je zcela nesystémově zařazena citace z EÚLP ohledně možnosti podání stížnosti. Teprve v rámci popisu ústavních pramenů se autor zaměřuje více na obsahovou než na formální stránku pramenů, když se zabývá pojetím osobnostních práv v rámci ústavního pořádku ČR, ale i zde se vedle výčtu pramenů, jako podkladu hmotně-právního objevuje přímá citace ohledně podání ústavní stížnosti. Oba dva tyto příklady považuji za nešťastné a nesystematické vzhledem ke struktuře práce.

Na rozdíl o úvodní části kapitoly, je pak část věnovaná zákonným pramenům již psána tak, že zahrnuje práci s judikaturou soudů, včetně soudu ústavního. Autor se věnuje ochraně osobnosti dle platného občanského zákoníku, ale ve světle judikatury, která mu předcházela, což je samo osobě v současnosti nutné, ale rovněž nebezpečné.

Úvaha de lege ferenda je pro mne neuchopitelná co do jejího obsahu a v zásadě si nejsem jist, co chtěl autor vyjádřit, a doufám, že toto bude objasněno v rámci obhajoby práce.

Zajímavou je kapitola čtvrtá o konfliktech práv v rámci ochrany osobnosti, zejména pak práva na ochranu osobnosti a práva na svobodu projevu. Kapitola nabízí různá východiska, nicméně působí nedodělaně a nedokončeně, byla zde a asi na místě určitá analýza současného stavu judikatury, případně určitá východiska, dle kterých lze posuzovat vzájemné působení protichůdných práv.

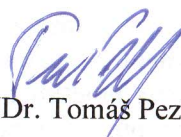
Následující dvě kapitoly jsou věnované vybrané judikatuře jak Ústavního soudu tak i Evropského soudu pro lidská práva. V obou případech se jedná o popisy existujících rozsudků, a to v poměrně obšírném pojetí. Bez toho, abych chtěl hanit autorovu práci a i zřejmou snahu o zpracování práce, se musím ptát, zda není škoda, že autor pojal své téma tímto velmi těžkopádným způsobem, zda by nebylo lepší více rozpracovat jednotlivé prvky ochrany osobnosti na pozadí již rozhodnutých věcí, zda by nebylo lepší samotné definice jednotlivých pojmů zapracovat do výsledku zkoumání judikatury.

Práce vykazuje v systému THESES 0% shodu. Předložená diplomová práce je zcela jistě výsledkem samostatné práce diplomanta, u které je třeba zcela evidentně ocenit snahu vypořádat se s náročným tématem. Bohužel je třeba rovněž konstatovat to, že autor svou práci pojal v některých místech chaoticky, někde nedodělaně a někde velmi stručně. Autor směšuje otázky procesního a hmotného práva bez bližšího vysvětlení, což práci ubírá na kvalitě. Negativně působí i nadužívání přímých citací v textu, kdy pasáž na půl a více strany již nepůsobí čtivě ani fundovaně. V neposlední řadě postrádám větší zapojení autorových názorů v samotných pasážích.

Předložená diplomová práce je zpracována z širokého spektra pramenů českých, ale velmi málo cizojazyčných, což je vzhledem k tématu škoda, autor pracuje uspokojivě s citační normou. Předložená diplomová práce Rudolfa Hýska splňuje požadavky kladené na vědeckou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě**. V případě úspěšné obhajoby práce navrhuji, aby tato byla ohodnocena stupněm **velmi dobře**.

K obhajobě navrhuji diplomantovi, aby se vyjádřil k otázce rozsahu ochrany osobnosti různých osob, dle jejich postavení ve společnosti a jak tento diverzifikovaný přístup odpovídá základnímu požadavku na rovnost lidí.

V Praze dne 1. května 2016

JUDr. Tomáš Pezl